

AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

AVNT NUOMONĖ DĖL UŽTIKRINIMO STANDARTŲ TAIKYMO TVARUMO ATSKAITOMYBĖS UŽTIKRINIMO PASLAUGOMS PEREINAMUOJU LAIKOTARPIU

2025-01-03

Siekdami užtikrinti vienodą profesinių standartų taikymą tvarumo atskaitomybės užtikrinimo išvadų rengimui ir atsižvelgdami į Europos audito priežiūros įstaigų komiteto (toliau - EAPIK) gairių¹ nuostatas, pateikiame Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – AVNT) nuomonę vadovaujantis ES bendrovių tvarumo atskaitomybės direktyvos² (toliau - BTAD) reikalavimais dėl profesinių standartų taikymo tvarumo atskaitomybės užtikrinimo paslaugoms pereinamuoju laikotarpiu iki kol Europos Komisija patvirtins Europos tvarumo atskaitomybės riboto užtikrinimo standartus³. Tikėtina, kad Europos Komisijos patvirtinti standartai bus taikomi teikiant užtikrinimo paslaugas dėl tvarumo atskaitomybės informacijos už 2026 m. ir vėlesnius laikotarpius.

Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito ir kitų užtikrinimo paslaugų įstatymo (toliau – Įstatymas) 5 straipsnio 2 dalyje numatoma, kad tvarumo atskaitomybės užtikrinimo paslaugos teikiamos vadovaujantis šiuo Įstatymu ir Europos Komisijos patvirtintais tvarumo atskaitomybės užtikrinimo standartais. Atsižvelgiant į tai, kad BTAD suteikia valstybėms narėms teisę pačioms spręsti dėl tvarumo atskaitomybės užtikrinimo standartų, reikalavimų ar gairių taikymo pereinamuoju laikotarpiu iki šių standartų patvirtinimo, teikdama nuomonę AVNT siekia išvengti situacijos, kai užtikrinimo išvados dėl tvarumo atskaitomybės informacijos už 2024 m. ir 2025 m. būtų teikiamos pagal kiekvienos įmonės pasirinktus skirtingus užtikrinimo užduočių standartus.

AVNT laikosi nuomonės, jog pereinamuoju laikotarpiu tvarumo atskaitomybės užtikrinimo paslaugos turėtų būti teikiamos vadovaujantis 3000-uoju Tarptautiniu užtikrinimo užduočių standartu (persvarstytas) „Užtikrinimo užduotys, išskyrus istorinės finansinės informacijos auditus ar peržvalgas“ (toliau - 3000-asis TUUS) arba 5000-uoju Tarptautiniu tvarumo atskaitomybės užtikrinimo standartu „Tvarumo atskaitomybės užtikrinimo užduotims taikomi bendrieji reikalavimai“ (toliau - 5000-asis TTAUS), kurį 2024 m. lapkričio 12 d. patvirtino Viešojo intereso priežiūros valdyba (*Public Interest Oversight Board, PIOB*). Tai taikytina

¹ EAPIK tvarumo atskaitomybės riboto užtikrinimo gaires, patvirtintos 2024 m. rugsėjo 30 d.

² 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 84/253/EEB, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2464.

³ Vadovaujantis BTAD 26a straipsnio 3 dalimi, ne vėliau kaip 2026 m. spalio 1 d. Europos Komisija priima deleguotuosius aktus, kad papildytų šią direktyvą siekiant numatyti riboto užtikrinimo standartus, kuriais būtų nustatytos procedūros, kurias užtikrinimo paslaugos teikėjas turi atlikti, kad galėtų parengti savo informacijos apie tvarumą teikimo užtikrinimo išvadą, įskaitant užduoties planavimą, rizikos įvertinimą ir reagavimą į riziką, ir tai, kokios rūšies išvados turi būti įtrauktos į informacijos apie tvarumą teikimo užtikrinimo išvadą arba, kai tinkama, į audito išvadą.

teikiant užtikrinimo išvadas dėl metinėje Vadovybės ataskaitoje pateiktos tvarumo atskaitomybės informacijos už 2024 m. ir 2025 m. laikotarpius.

Pažymėtina, kad 3000-asis TUUS yra šiuo metu dažniausiai audito įmonių taikomas standartas pagal kurį teikiamos tvarumo atskaitomybės užtikrinimo paslaugos. Nors jis yra taikomas visoms panašaus pobūdžio užtikrinimo paslaugoms ir atskirai nedetalizuoja tvarumo atskaitomybės užtikrinimo atlikimo, jo naudojimo praktika yra išvystyta ir gali būti sėkmingai taikoma tvarumo atskaitomybės užtikrinimo paslaugoms teikti pereinamuoju laikotarpiu.

5000-asis TTAUS yra skirtas tik tvarumo atskaitomybės užtikrinimo paslaugoms ir atspindi naujausią praktiką šioje srityje. Nors jis priimtas 2024 m. pabaigoje ir šioms paslaugoms teikti privalomai taikomas už laikotarpius prasidedančius nuo 2026 m. gruodžio 15 d., jis gali būti taikomas ir anksčiau.

EAPIK 2024 m. rugsėjo 30 d. priimtos neprivalomos gairės⁴ yra paremtos 5000-ojo TTAUS nuostatomis. Šios gairės buvo parengtos siekiant palengvinti užtikrinimo paslaugų teikimo suderinimą visose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Manoma, kad 5000-asis TTAUS taps pagrindu Europos tvarumo atskaitomybės riboto užtikrinimo standartui, kurį, vadovaujantis BTAD, Europos Komisija privalės patvirtinti iki 2026 m. spalio 1 d.

EAPIK gairėse taip pat atkreipiamas dėmesys, kad tvarumo atskaitomybės užtikrinimo paslaugas teikiančios įmonės turi vadovautis ne tik tarptautinių užtikrinimo standartų nuostatomis, bet ir reikalavimais, kurie papildomai taikomi Europos Sąjungoje. Tarp tokių išskirtina prievolė pateikti nuomonę dėl informacijos tvarumo klausimais atitikties Europos tvarumo atskaitomybės standartams, ES Taksonomijos reglamento⁵ 8 straipsnyje nustatytiems informacijos teikimo ir skaitmeninio ženklavimo reikalavimams.

Direktorius

Audrius Linartas

Aurelija Rimkutė, +370 5 205 2079, Aurelija.Rimkutė@avnt.lt

⁴ BTAD Priambulės 69 punkte numatyta, kad siekiant sudaryti palankesnes sąlygas informacijos apie tvarumą teikimo užtikrinimo suderinimui visose valstybėse narėse, EAPIK gali priimti neprivalomas gaires, kuriose būtų nustatytos procedūros, kurios turi būti vykdomos pareiškiant užtikrinimo nuomonę dėl informacijos apie tvarumą teikimo, kol Europos Komisija priims tai pačiai sričiai taikomą užtikrinimo standartą.

⁵ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088.